

Underbilag til Bilag B.

Til Retsplejeudvalget.

I Anledning af, at det er overdraget undertegnede Underudvalg at gøre Justitsministeriets Forespørgsel til Retsplejeudvalget vedrørende de i Folketingsudvalgets Betænkning af 27. Marts d. A. p. 11—16 fremsatte Forslag angaaende Ændringer i Betingelserne for at procedere for Højesteret til Genstand for Overvejelse, skal vi udtale følgende:

Udvalget har delt sig i et Flertal, bestaaende af Bærentsen, Goll, Henriques og Lunn, og et Mindretal, bestaaende af Jærner.

Flertallet skal udtale som sin Opfattelse, at det af Mindretallet i Folketingsudvalget under Nr. 16 fremsatte principale Forslag til Afskaffelse af Højesteretssagførerprøven ikke bør nyde Fremme.

At Højesteret selv skal have Adgang til at bestemme over, hvorvidt en Sagfører bør kunne admitteres til dens Skranke, er et saa naturligt og med denne Rets Værdighed og Betydning i Staten i den Grad overensstemmende Krav, at dets Tilsidesættelse, særlig naar der tillægges Landsretterne for deres Vedkommende en tilsvarende Beføjelse, synes ganske urimelig. Faktisk vilde dette betyde, at Landsretterne, skønt de i Formen kun afgør, hvorvidt de Sagførere, der aflægger Prøve for dem, er egnede til at procedere for disse Retter, kom til at afgøre Spørgsmaalet ogsaa for Højesterets Vedkommende — en Afgørelse, som Højesteret i Egenskab af overordnet Instans selvfølgelig maa forbeholde sig selv.

For saa vidt der herimod anføres, at Landsretternes Prøve i ikke mindre Grad end Højesterets maa gaa ud paa at konstatere Aspiranternes Egnethed til mundtlig Procedure, og at en saadan Procedure, saaledes som Forholdene under Rpl. har udviklet sig, ikke frembyder andre eller større Vanskeligheder for Højesteret end for Landsretterne, maa herimod anføres ikke blot de i Bilag 7 pag. 55 nederst¹⁾ af Højesteret selv anførte Momenter, men tillige, at Højesteretsproceduren stiller anderledes vidtgaaende Krav end Landsretsproceduren til den procederendes rent advokatoriske Evner til Sagernes Fremstilling og Belysning i Skranken, hvortil i høj Grad bidrager den i Forhold til Retten ganske selvstændige, af Rettens Spørgsmaal og Anvisninger saa godt som fuldstændig uafhængige Form for Procedure, der her finder Sted. Hertil maa atter svare Kravet til den procederende om at være i Besiddelse af en klar Forstaaelse af Nødvendigheden af at begrænse sig og en Evne til i saa Henseende at gøre et sikkert Valg imellem de Muligheder, Stoffet aabner Plads for, hvis ikke Højesterets Tid skal blive uforsvarlig beslaglagt.

Det er derfor efter vor Mening en Misforstaaelse — som Landsretterne selv vistnok vilde være de første til at paapege —, at Prøveproceduren for Landsretterne skulde kunne erstatte Højesterets egen Prøvelse, og at den, der har bestaaet den første, eo ipso skulde være kvalificeret til Procedure for Højesteret. Og naar saa er, skønnes det at være ganske uden Føje at nægte Højesteret Adgang til en ny og selvstændig Prøvelse.

I denne Forbindelse kan endnu fremhæves, at da Sagførerprøven for Landsret efter den nugældende Ordning normalt aflægges paa et ret tidligt Stadium — hyppigt vel ca. 3 Aar efter bestaaet Eksamen —, og da Bedømmelsen vel gennemgaaende er ret facil, giver denne Prøve ikke nogen synderlig Garanti for den vedkommendes Modenhed til senere hen at procedere for Højesteret, og at selv denne svage Garanti ikke vil foreligge med Hensyn til dem, der har opnaaet Beskikkelse som Overretssagfører inden Rpl.s Ikrafttræden. — Vilde man i nævneværdig Grad skærpe Fordringerne ved Landsretssagførerprøven, saa at kun de accepteredes, der havde godtgjort at være i Besiddelse af særlige Anlæg for Procedure, vilde man let komme til den andensteds kendte Sondring mellem

¹⁾ Se foran Sp. 5149.